

Η ονειρική γλώσσα της καθημερινής ζωής

Μια **συλλογή διηγημάτων** όπου οι οικογενειακές σχέσεις, οι φιλικοί δεσμοί, τα παιδικά και τα εφηβικά χρόνια, η φθορά της ηλικίας αλλά και η μνήμη των νεκρών **αποτυπώνονται** με τον **τρόπο των ονείρων**

ΤΟΥ ΒΑΓΓΕΛΗ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Στη συλλογή διηγημάτων του **Κώστα Καβανόζη** *Όλο το φως απ' τα φεγγάρια* (2011) κυριαρχεί ένας πέρα για πέρα αφανής κόσμος, που ζει εξαρχής βυθισμένος στην ανωνυμία και στη σιωπή, κοπιώντας ακούραστα τον εαυτό του. Ακούραστα; Όχι ακριβώς. Τα ισχυρότερα, ασφαλώς, σημεία της τεχνικής του Καβανόζη στα πρώτα του διηγήματα είναι οι πυκνές χρονικές παλινδρομήσεις και η αδιάκοπη άλλοτε συρρίκνωση και άλλοτε διαστολή των εικόνων που σχηματίζει το εγώ για την πραγματικότητα (τη δική του και των άλλων). Με έναν λόγο που έχει ως κύριο χαρακτηριστικό του το ακατάσχετο της γλώσσας και της συνείδησης, ο συγγραφέας καταφέρνει να ενοποιήσει σε έναν γερό κορμό τις διαφορετικές αφηγηματικές φωνές του (από τις οποίες δεν λείπουν και κάποιοι απόηχοι θρακιώτικης ντοπιολαλιάς), μεταμορφώνοντας την καθημερινή σύμβαση όχι μόνο σε εφιαλτική περιπλάνηση, αλλά και σε πηγή εκστατικής αφαίρεσης. Με την ανά χείρας, δεύτερη συλλογή διηγημάτων του, ο Καβανόζης, που έχει δοκιμάσει με επιτυχία τις δυνάμεις του και σε είδη όπως η

νουβέλα ή το μυθιστόρημα, διατηρεί στο ακέραιο τον αφανή του κόσμο, βάζοντας, όμως, στη θέση της παραληρηματικής έκφρασης και της εκστατικής παραφοράς την ονειρική αποτύπωση της καθημερινής ζωής, όπως προκύπτει μέσα από τις οικογενειακές σχέσεις, τους φιλικούς δεσμούς, τα παιδικά και τα εφηβικά χρόνια, τη φθορά της ηλικίας, αλλά και τη μνήμη των νεκρών. Πορεία προς την ωριμότητα και την καταλλαγή; Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία. Τα θέματα του Καβανόζη είναι κοιταγμένα από τη σκοπιά μιας στοχαστικής αποτίμησης, έχουν μια διάθεση απολογισμού και εκ των ένδον θεώρησης της πραγματικότητας, ξετυλίγοντας μιαν αλυσίδα χαλαρά συνδεδεμένων μεταξύ τους επεισοδίων, τα οποία παραπέμπουν, ωστόσο, σε έναν ενιαίο και πάλι ιστό.

Και να αμέσως τα πρόσωπα και οι καταστάσεις που ανεβαίνουν επί σκηνής. Πατεράδες που έχουν χαθεί διά παντός, που ετοιμάζονται να αυτοκτονήσουν ή οι οποίοι κινδυνεύουν πάραυτα να πεθάνουν. Γυμνές γυναίκες (θειάδες, μανάδες, φίλες, κόρες ή μαθήτριες) που ανασύρονται από τρυφερά μνημονικά κατάστιχα. Γυναικεία στολίδια του θανάτου, φυλαγμένα σε μουσειά ή φτιαγμένα σαν κτερίσματα και σαν επιτύμβιες

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΒΑΝΟΖΗΣ
Τζάμπα η παράταση

Εκδόσεις Πατάκη,
σελ. 160,
τιμή 12,20 ευρώ

παραστάσεις, καθώς και δοχεία δακρύων για όσους δεν ζουν πια. Φίλοι που αποχαιρετούν τα εγκόσμια. Πένθη πριν και μετά τον θάνατο, αλλά και προαναγγελίες θανάτου. Αγριογούρουνα που απειλούν τους κυνηγούς τους και περιστέρια που γεννούν στο μπαλκόνι. Γιαγιάδες και προγιαγιάδες που αποτελούν ορόσημα για όλους. Ηλεκτρονικοί καβγάδες και φυσικοί προπηλακισμοί για τον χώρο του πάρκινγκ σε μια πολυκατοικία. Ξενύχια και ποτά, αλλά και φάρμακα για όσους υποφέρουν και δοκιμάζονται. Μελαγχολικές περιπλανήσεις σε νησιά. Τριανταπεντάρηδες και σαρανταπεντάρηδες που ανακαλούν τη μαθητική τους θητεία. Κι ακόμα, επιθέσεις με ντουφέκια σε φρούρια, ζευγάρια βασανισμένα από τις πιεστικές τους ανάγκες, καλικάντζαροι και αγέννητα παιδιά, θλιβερά γηρατειά (για μικρότερους και μεγαλύτερους), όπως και περίτεχνα γενεαλογικά δέντρα. Είναι ευτύχημα το γεγονός πως σε διηγήματα σαν κι αυτά το όνειρο επείγεται να αγκαλιάσει τα πιο διαφορετικά λογοτεχνικά υλικά, συνομιλώντας με την ακρίβεια και τις φωτογραφικές εικόνες του ρεαλισμού, με το υπερβατικό λεκτικό της ποίησης, του παράδοξου και του φανταστικού, αλλά και με τους φιλτραρισμένους τόνους της μαρτυρίας, του τεκμηρίου, της επιστολής και της νεκρολογίας. Το σημαντικότερο όλων είναι πως ο Καβανόζης περνάει ξυστά από τους τόπους της νεοθηγογραφίας χωρίς παρ' όλα αυτά να της παραχωρήσει ούτε έναν πόντο από το καλά προφυλαγμένο έδαφός του. Εδαφος προσεκτικά και με σωστές δόσεις διαφυγής καλλιερρημένο, που από τη μια πλευρά κρύβει τη σχέση του με την παράδοση ενώ από την άλλη κατορθώνει να ανοίξει σαφώς καινούργιους δρόμους στο εσωτερικό της.

